IZAERA JURIDIKOA

RD 23/2020 Definizioa

- *Energia berriztagarrien Komunitateak beraien jabetzakoak diren eta garatu dituzten energia berriztagarrien proiektuetatik hurbil dauden bazkideek edo kideek kontrolatutako entitate juridikoak dira, parte-hartze irekian eta borondatezkoan oinarrituak, autonomoak eta egiazki kontrolatuak. Erakunde horien bazkide edo kideak pertsona fisikoak, ETEak edo tokiko institutzioak dira, udalerriak barne, eta haien helburu nagusia da ingurumen-onurak, onura ekonomikoak edo sozialak ematea haien bazkideei edo tokiko biztanleei, finantza irabazien ordez.*

NOLA ERATU ENERGIA KOMUNITATE BAT? ERAKUNDE MOTA

Tabla 6- Cumplimiento de requisitos y características propias de las comunidades energéticas por las cooperativas

Cooperativas	
Entidad jurídica que pueda ejercer derechos y estar sujeta a obligaciones en nombre propio	Tienen personalidad jurídica propia y capacidad de obrar[196].
Carácter voluntario	Tienen carácter voluntario[197].
Carácter abierto	Tienen carácter abierto[198].
Socios o miembros delimitados de forma amplia	La condición de socio de las sociedades cooperativas está abierta a las personas físicas y jurídicas, públicas o privadas y a las comunidades de bienes[199].
Ejercicio de poder efectivo	El poder efectivo dentro de la asamblea general recae por igual sobre el conjunto de los socios[200]. En el marco del consejo rector, cabría plantear reservar, a través de los Estatutos, parte de sus puestos a determinadas categorías de socios[201].
Finalidad primordial no financiera	Tienen por finalidad la realización de actividades empresariales, encaminadas a satisfacer las necesidades y aspiraciones económicas y sociales de los socios[202]. También está entre sus principios el trabajar por el desarrollo sostenible de sus comunidades[203].
Autonomía	La autonomía está entre los principios de la ACI, que rigen para las sociedades cooperativas[204].

Fuente: IIDMA

IIDMAren arabera, irabazi asmorik gabeko kooperatibek gordetzen dituzte Zuzentaruen printzipioak

NORTASUN
JURIDIKO
PROPIOA

iidma instituto internacional de derecho y medio ambiente

POWER TO THE PEOPLE goiener

ELKARTEA VS KOOP, LABUR-LABUR

- **Boto eskubidea** eta gehiengoak definituta daude kooperatibetan, elkarteetan ez.
- **Kapital soziala:** Gizarte-kapitalari dagokionez, aldeak nabarmenak dira hemen. **Kooperatiban ekarpen itzulgarriak** (derrigorrezkoak eta borondatezkoak) eta kuotak daude, eta **elkartean kuota ez-itzulgarriak bakarrik.**
- Koop: bazkide moten arabera **eskubide ezberdinak** aitortzeko aukera ematen du.
- Garrantzitsua da kapital sozialaren lanketa zehatza, erakundeak jarduera ekonomikoa eta kapitalaren araberako eskubideak izango dituelako. Konpentsazioak kalkulatzerakoan borondatezko ekarpenak kontuan izan ditzakegu. Elkarteetan jarritako dirua ez da itzultzen.
- Bazkide motak, bakoitzaren eskubideak eta betebeharrak, eta erabakitze eskubideak zehaztea garrantzitsua da. Bideratu dezakegu enpresa handiak bazkidetzea, baina beti ere figura jakin batzuekin.

GAI ZERRENDA

1. IZENA (Zehazteko)
2. HELBURU SOZIALA - XEDEA – JARDUERAK
3. KOOP MOTA (Azalpena) Integrala – Mistoa.
4. PARTEHARTZE MOTAK
   a) Botere banaketa
   b) Organoak
5. ESKUBIDEAK-BETEBEHARRAK
   a) Ekarpenak / Kuotak

2.- HELBURU SOZIALA. IKUSPEGI ZABALA – ENERGIA HARATAGO

- Energia berriztagarrien ekoizpena sustatuz energia burujabetza lortzea. Bertan kontsumitzea, bertan sortzea.
- Energia eraginkortasunerako tresnak eta baliabideak herriaren esku jarri, energia kontsumoan aurrezteko.
- Herri mailako behar desberdinei erantzuteko tresnak martxan jartzea, arlo ezberdinetan burujabetza lortzeari begira (elikagaien burujabetza, etab.)
- Arlo ezberdinei loturiko ekimenen antolaketa: Ekonomia zirkularra bultzatzeko ekimenak, irisgarritasuna eta mugikortasuna hobetzeko ekimenak, etab.
- Lurrak eta ondasuna modu kolektiboan kudeatzea, begirada kolektiboa bultzatuz.
- Eragile eta herritarren artean elkarlana bultzatzea, herritar guztien integrazioa ahalbidetuz.
- Formakuntza, sentsibilizazioa eta ahalduntzea.
- Komunitatea saretu eta indartzea.

2.- XEDEA – JARDUERAK. Ikuspegi ‘praktikoa’

Kooperatiba honen helburua energia komunitate baten jarduerak garatzea da, energia berriztagarrien erabilera sustatzeari buruzko Europako zuzentarauek ezarritako printzipioen arabera. Hala, irabazi finantzarioak eman beharrean, ingurumen-, ekonomia- eta gizarte-onurak emango dizkie bazkideei, kideei eta lan egiten duen tokiari. Horretarako, eremu hauetan jardungo du:

- Energia-kontsumoaren murrizketa, energia-eraginkortasune aholkularitza-zerbitzuen bidez, baita birgaitze partzial, sakor
- Mugikortasunaren arloan energia-mendekotasuna murriztel ko lehentasun hauek errespetatuko dituzten plan eta zerbitzu e edo bitarteko mekanikoz joatea inolako sistema osagarririk e betiere jatorri berriztagarriko erregaiak erabiltzen badituzte.
- Energia berriztagarriei buruzko proiektuak sustatzea, komur Hauek izan daitezke:
  - Eguzki-energia fotovoltaiko, eoliko eta hidroelektrikoko t proiektuak, batez ere.
  - Beroa sortzeko/banatzeko proiektuak (beroa/hotza), hu iraunkorrean tratatuak.
- Energiari lotutako ekipoak eta zerbitzuak modu mankomuna eskaintzeko.
- Talde zaurgarriak integratzea, kooperatiba-printzipio unibert gutxitzeko eta bizi-kalitatea hobetzeko jardueren bidez.

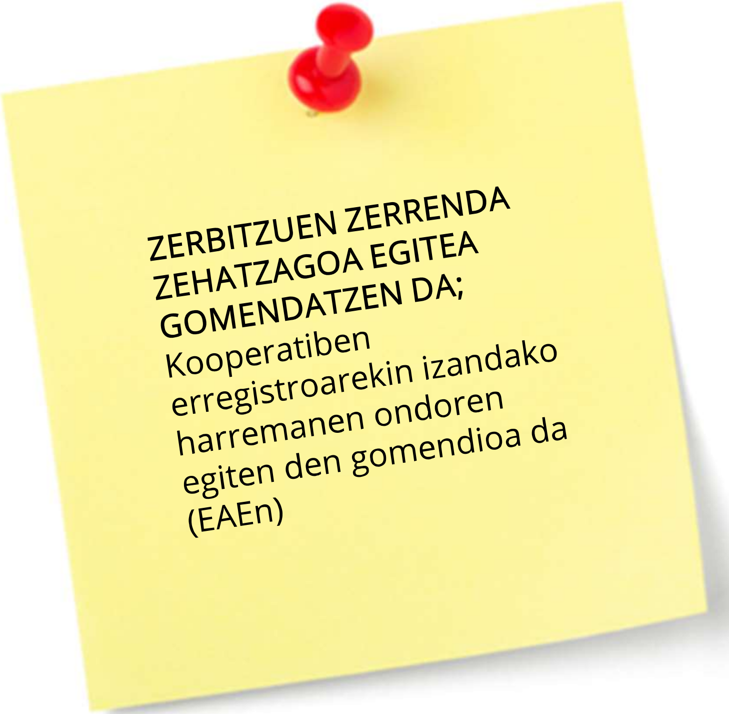

2.- XEDEA – JARDUERAK.

CEC | REC | BIAK

ITURRIA

ZERBITZU - XEDEA			EGUZKIA FV	EGUZKIA TERMIKOA	HAIZEA Txiki	URA Txiki	BIOMASA Basoko	BIOMASA Nekazari	BIOMASA Hondakinak	EZ BERRIZTAGARRIAK
Autoekoizpena	Norbanakoa		BIAK	REC	BIAK	BIAK	REC	REC	REC	CEC
	Partekatua		BIAK	REC	BIAK	BIAK	REC	REC	REC	CEC
Ekoizpena	Argi indarra		BIAK		BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
	Termikoa	Beroa	REC	REC	REC	REC	REC	REC	REC	
		Hotza	REC	REC	REC	REC	REC	REC	REC	
Aholkulartiza	Birgaitze	Partziala	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
		Sakona	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
		Integrala	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
	Energia-Efizientzia		BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	
	Formakuntza eta Informazioa		BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK
Ibilgailuak Birkargartzeko Puntuak			BIAK		BIAK	BIAK				CEC
Auto Partekatua	Elektrikoa		BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
	Besteak		CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC
Eskariaren Agregatzailea			CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC
Argi indar Mergarturatzailea			BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
Gas Merkaturatzailea										
BERO/HOTZ merkaturatzailea			BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	BIAK	CEC
Banaketa Sareak			CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC	CEC

POWER TO THE PEOPLE goiener

3.- KOOP MOTA.

- LAN ELKARTUKO KOOPERATIBAK
- KONTSUMO KOOPERATIBAK
- IRAKASKUNTZA KOOPERATIBAK
- NEKAZARITZAKO ETA ELIKAGAIEN KOOPERATIBAK
- ERKIDEGOAN USTIATZEKO KOOPERATIBAK
- ETXEBIZITZA-KOOPERATIBAK
- FINANTZA-KOOPERATIBAK
- ZERBITZU-KOOPERATIBAK
- JUNIOR KOOPERATIBAK
- GIZARTERATZE-KOOPERATIBAK
- ENPRESAK SUSTATZEKO KOOPERATIBAK

3.- KOOP MOTA.

INTEGRALA

SAILKAPENAREN ARABERA

KONTSUMO KOOP + ZERBITZU ENPRESARIALEN KOOP

Kooperatiba integrala izango da: Enpresa zerbitzuak, proiektuak sustatzeko jarduerak, aholkularitza zerbitzuak, eraginkortasun energetikoa eta abar bildu ahal izateko.

Irabazi asmorik gabeko kooperatiba izango da. Tokiko entitate publikoen partaidetza bermatu ahal izateko eta onura publikoaren deklarazioa lortzeko.

ERAGILE MOTEN ARABERA

ERABILTZAILEAK
LANGILEAK
ZERBITZU – EMAILEAK
LAGUNTZAILEAK
ESZEDENTZIADUNAK
(ELKARTEKIDEAK)

+

Boto-eskubidea duten sozietate-zatien titular diren bazkide (INBERTSOREAK)

Ez da beharrezkoa baina komeni da **kooperatiba mistoa** izatea, proiektuarekin lotura "bigunagoa" duten bazkide inbertitzaileak eratu ahal izateko. → *bazkide inbertitzaileen*

MISTOA

Ez da **lan elkartuko kooperatiba** bat izango

3.- KOOP MOTA.

INTEGRALA

SAILKAPENAREN ARABERA

KONTSUMO KOOP + LAN ELKARTUKO KOOP

Kooperatiba integrala izango da: **Lan elkartuko kooperatibak** dira batez ere pertsona fisikoak elkartzen dituztenak lanaldi osoan edo partzialean edozein jarduera ekonomiko edo profesional egiteko, eta elkarrekin hirugarren ez-bazkideentzako ondasunak edo zerbitzuak ekoizteko

Irabazi asmorik gabeko kooperatiba izango da. Tokiko entitate publikoen partaidetza bermatu ahal izateko eta onura publikoaren deklarazioa lortzeko.

ERAGILE MOTEN ARABERA

ERABILTZAILEAK
LANGILEAK
ZERBITZU – EMAILEAK
LAGUNTZAILEAK
ESZEDENTZIADUNAK
(ELKARTEKIDEAK)

+

Boto-eskubidea duten sozietate-zatien titular diren bazkide (INBERTSOREAK)

MISTOA

Ez da beharrezkoa baina komeni da **kooperatiba mistoa** izatea, proiektuarekin lotura "bigunagoa" duten bazkide inbertitzaileak eratu ahal izateko. → *bazkide inbertitzaileen*

4.- PARTEHARTZE MOTAK.

Egitura juridikoa: Irabazi asmorik gabeko kooperatiba integral eta mistoa

"Kooperatiba hainbat pertsonaren elkarketa autonomoa da, zeinak beren borondatez elkartu diren beren behar eta nahi ekonomikoak eta sozialak elkarrekin asetzeko, jabetza bateratua eta kudeaketa demokratikoa duen enpresa baten bitartez".

Banaketaren arrazoia: batzarraren boterea eragin handiena duen kolektiboari dagokiola bermatzea. Kooperatibaren xedea lortzeko.

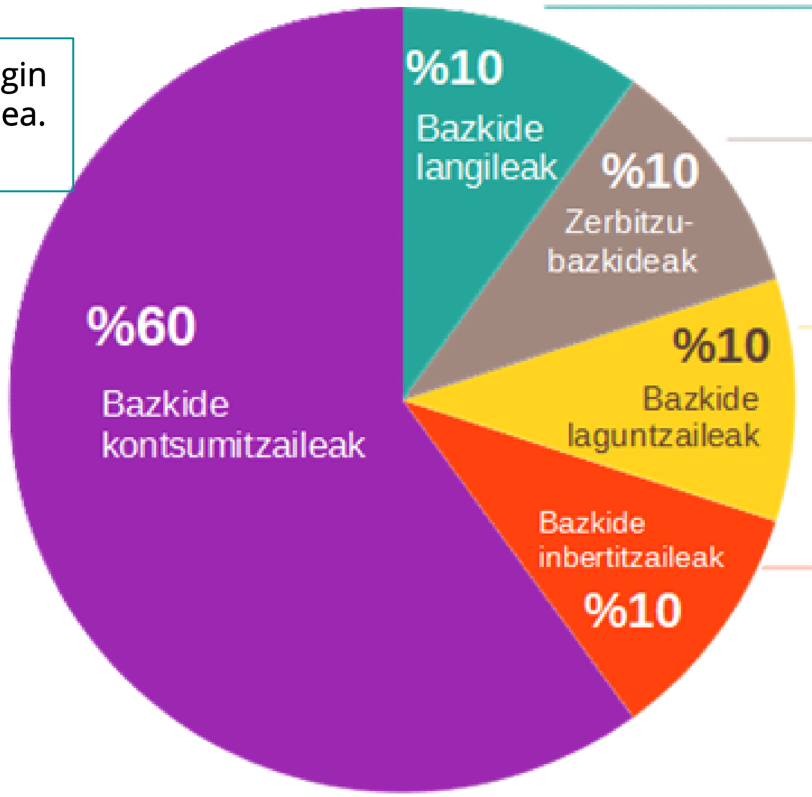

Langileak

Hornitzaileak

Herritarrak
Elkarteak
Enpresa txiki eta ertainak

Enpresa handiak
Erakunde publikoak
Besteak

Enpresa handiak
Besteak

Kontseilu Errektorea

Errekurtsoen Batzordea

Zaintza Batzordea

Kontu - Hartzaileak

4.- PARTEHARTZE MOTAK. Antolakuntza

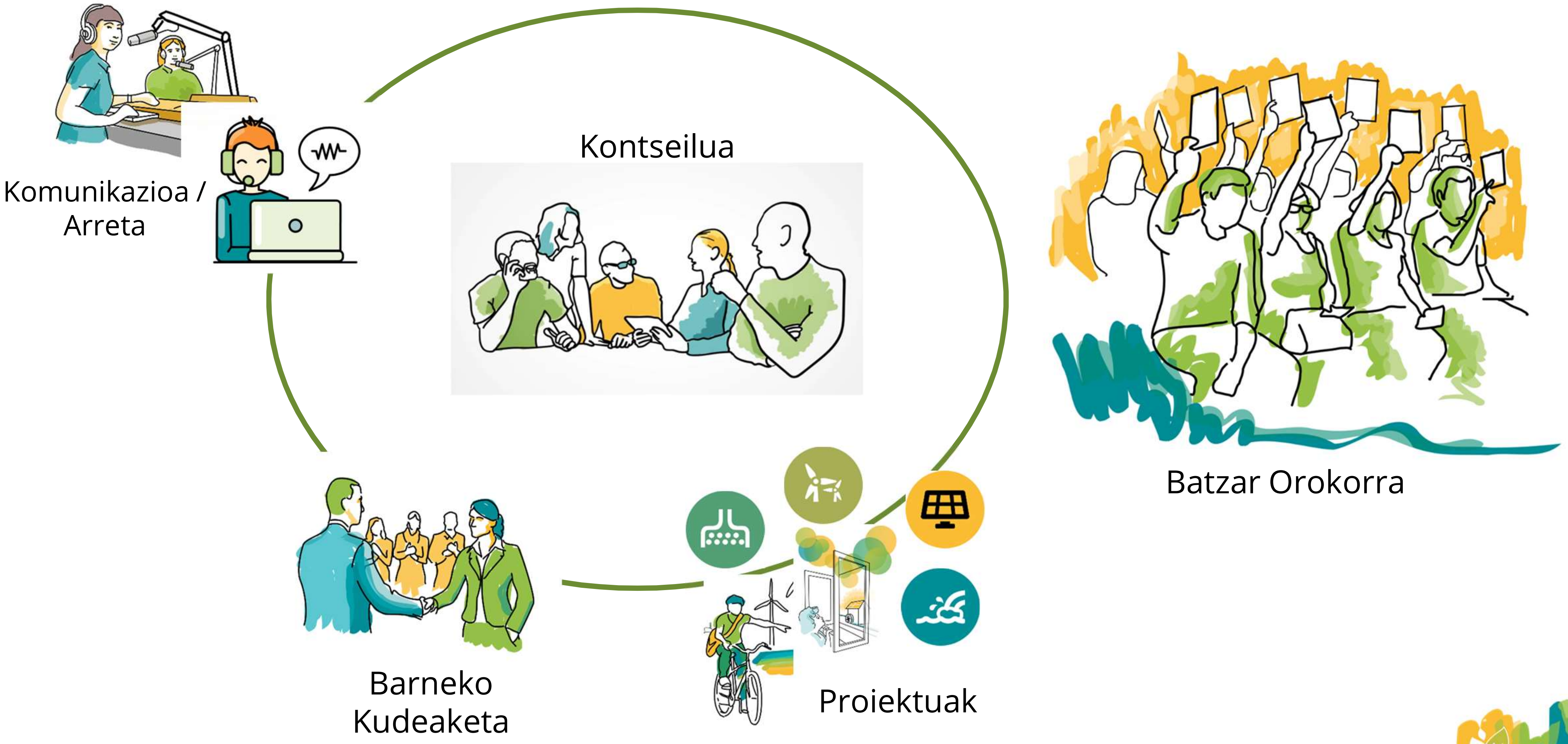

4.- PARTEHARTZE MOTAK.

	KONTSEILU ERREKTOREA						BATZAR OROKORRA
	FISIKOAK	PYME	ERAKUNDE PUBLIKOA	BIZILAGUN ELKARTEA	ELKARTEAK	TOTAL	
KONTSUMITZAILEA						(6-8)	60%
LANGILEA						(1-2)	10%
ZERBITZU EMAILEA						(1-2)	10%
KOLABORATZAILEA						(1-2)	10%
"INBERTSOREAK"						1	10%
GUZTIRA						(10-15)	100%

Batzar Orokorra: Erabakigune inportanteena. %koak,

Kontseilua: Eguneroko erabiki gunea (operatiboak)

- Lantaldeetatik KE kideen %a ezarri. Deskonexioak ekiditzeko.
- KE kopurua 9-10 gehienez (gero beste batzordeak osatu behar dira eta, zaintza, errekurtsoak)
- Lantaldeen egitura, antolakuntza, beharren arabera.
- KE bilerak 3h/behin (hasieran maiztasun gehiago)
- Lantaldeen ekarpenak, proposamenak batzen dira 10 egun lehenago, KE barruan eztabaidatzeko, onartzeko. Edukien arabera Batzar Orokorrera eraman beharko.

POWER TO THE PEOPLE
goiener

5. ESKUBIDEAK

Diseinua, hastapena, hazkundea: proposatu, informazioa jaso, bideragarritasunak ezarri...

Erabakitzeko: Batzarrak, Kontseiluak, Lantaldeak.

Onurak: Ekonomikoak, gizarte eta ingurumen mailan.

BETEBEHARRAK

Helburuekin bat egitea: Komunitatea zabaldu, elkarbizitza.

Partehartzea: Batzarrak, Kontseiluak, Lantaldeak.

Ekarpenak: Kapitala, kuotak, lana, ezagutza, lagapenak.

5. ESKUBIDEAK BETEBEHARRAK

Bazkide mota	Adibideak	Derrigorrezko ekarpena
Bazkide kontsumitzaileak	* Herritarrak * Elkarteak * Enpresa txiki eta ertainak	* Fisikoak: 10 euro * Irabazi asmorik gabeko pertsona juridikoak: 10 euro * Irabazi asmoa duten pertsona juridikoak: 100 euro
Lan-bazkideak	* Langilea	* 100 euro
Zerbitzu-bazkideak	* Kooperatibaren hornitzaileak	* 100 euro
Bazkide laguntzaileak	* Enpresa handiak * Erakunde publikoak (Udala) * Besteak	* Fisikoak: 50 euro * Irabazi asmorik gabeko juridikoak: 100 euro * Juridikoak: 1.000 euro * Administrazio publikoa: 1.000 euro
Bazkide inbertitzaileak	* Enpresa handiak * Besteak	* Sozietate-zatiak
Bazkide ez-aktiboak eta eszedentziadunak	* Herritarrak * Elkarteak * Enpresa txiki eta ertainak * Langileak	* Fisikoak: 10 euro * Irabazi asmorik gabeko pertsona juridikoak: 10 euro * Irabazi asmorik gabekoak ez diren pertsona juridikoak: 100 euro

* Kuotak Barne Araudian definituko dira, funtzionamendu arauekin batera
* Ekarpen ekonomikoaren punturako beste proiektuetan jaso dena ekartzea komeni da (errentaren araberakoa, adibidez)

5. ESKUBIDEAK BETEBEHARRAK

Bazkide Mota	Bazkide kopurua	Estatutuak [1]	Bazkide bakoitzaren pisu erlatiboa [2]	Inbertsoreen %koa [3]	Batzar orokorrean pisua [4]	Derrigorrezko ekarpena [5	Derrigorrezkoak Guztira [6]	Borondatezko ekarpena [7]	Borondatezkoak Guztira	Kapitala Guztira	Kapitala %koak [8]
Kontsumitzailea	250	60%	0,2%		60,0%	10 €	2.500 €	300 €	75.000 €	77.500 €	25,8%
Zerbitzu Emailea	1	10%	10,0%		10,0%	10 €	10 €	- €	- €	10 €	0,0%
Kolaboratzailea	1	10%	5,0%		5,0%	1.000 €	1.000 €	200.000 €	200.000 €	201.000 €	66,8%
Kolaboratzailea	1	10%	5,0%		5,0%	1.000 €	1.000 €	5.000 €	5.000 €	6.000 €	2,0%
Langilea	1	10%	10,0%		10,0%	10 €	10 €	- €	- €	10 €	0,0%
Inbertsorea	1	10%		0%	0,0%	100 €	100 €	- €	- €	100 €	0,0%
Inbertsorea	20	10%		86%	8,6%	100 €	2.000 €	600 €	12.000 €	14.000 €	4,7%
Inbertsorea	1	10%		7%	0,7%	100 €	100 €	1.000 €	1.000 €	1.100 €	0,4%
Inbertsorea	1	10%		7%	0,7%	100 €	100 €	1.000 €	1.000 €	1.100 €	0,4%
Guztira					**100,0%**		**6.820 €**		**294.000 €**	**300.820 €**	**100%**
									14.000 €	Inbertsoreen borondatezko ekar	

[1]	Bazkide mota horrek batzar orokorrean daukan ehunekoa zenbatekoa den adierazten du. **Ehunekoak/ekarpenak orritik dator**
[2]	Kooperadoreen artean pisu erlatiboa. Bakoitzari zenbat dagokio hipotekikoki. Argi ikusten da kolaboratzaileekin
[3]	Inbertsore guztien artean %10koa daukate baina haien artean %koa borondatezko ekarpenaren arabera banatzen da
[4]	Aldaketak eginez gero beti %100a eman behar du.
[5]	**Ehunekoak/ekarpenak orritik dator**
[6]	Estatutuetan minimo bat ezartzen bada hori gainditu behar da
[7]	Simulazioak egiteko erabili daiteke %koak nola banatzen diren kapitalaren arabera eta batzarrean **(adierazteko kooperatiba bat izatea zer den!!!)**
[8]	SL, ala SA izango bazen nola banatuko zen boterea

MILA ESKER